

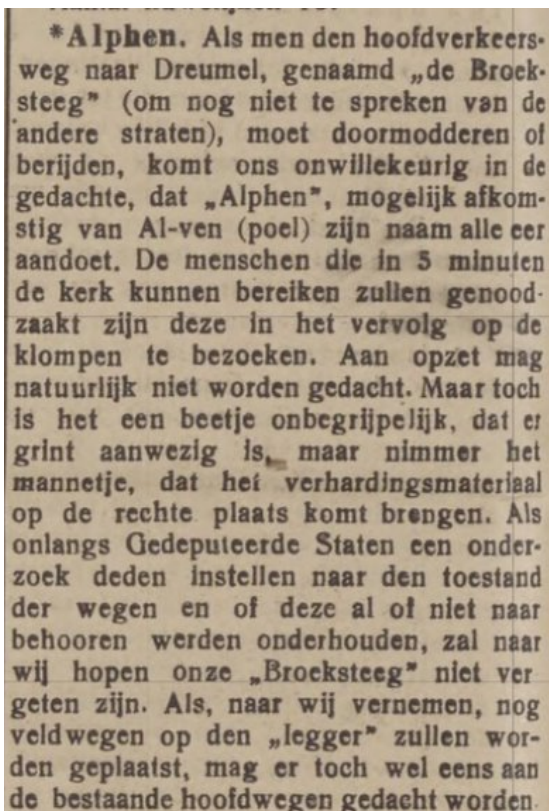
Straten en stegen

We kenden vroeger in Alphen nog verschillende stegen: de Sluissteeg, Broeksteeg, Brede Steeg en 't Steegske. Toen de wegen deze wegen in de tijd van de ruilverkaveling (1955) verhard werden zijn ook de straatnamen aangepast. De Sluissteeg werd Sluisweg en 't Steegske werd de Elsweg. De Brede Steeg werd een stuk smaller en kreeg de naam Wamelseweg, omdat het ook de verbindingsweg met Wamel was. Maar de Dreumelweg, waarover je ook vroeger via een brugje over de wetering naar Dreumel kon, staat nergens als Dreumelsesteeg op de kaart.

De burgemeester en dijkgraaf J.G. de Leeuw woonde zelf aan de Broeksteeg, maar dat was natuurlijk geen passend adres voor zijn functie. Deze weg kreeg de naam Lindenlaan. In navolging hiervan schreven sommige bewoners van de Elsweg ook voortaan Elzenlaan, maar officieel was deze benaming niet.

De ruilverkaveling had tot gevolg dat in Alphen vrijwel alle wegen geasfalteerd werden, zodat de binnenwegen ook bij slechtere weersomstandigheden goed te berijden waren.

De Dijkgraaf de Leeuwweg werd aangelegd tijdens die ruilverkaveling in de vorige eeuw en daarna nog twee keer verbreed, het laatst in 2003.

*Alphen. Als men den hoofdverkeersweg naar Dreumel, genaamd „de Broeksteeg” (om nog niet te spreken van de andere straten), moet doormodderen of berijden, komt ons onwillekeurig in de gedachte, dat „Alphen”, mogelijk afkomstig van Al-ven (poel) zijn naam alle eer aandoet. De menschen die in 5 minuten de kerk kunnen bereiken zullen genoodzaakt zijn deze in het vervolg op de klompen te bezoeken. Aan opzet mag natuurlijk niet worden gedacht. Maar toch is het een beetje onbegrijpelijk, dat er grint aanwezig is, maar nimmer het mannetje, dat het verhardingsmateriaal op de rechte plaats komt brengen. Als onlangs Gedeputeerde Staten een onderzoek deden instellen naar den toestand der wegen en of deze al of niet naar behooren werden onderhouden, zal naar wij hopen onze „Broeksteeg” niet vergeten zijn. Als, naar wij vernemen, nog veldwegen op den „legger” zullen worden geplaatst, mag er toch wel eens aan de bestaande hoofdwegen gedacht worden.

De Waalbode, 18 januari 1922

De waterkrachtcentrale bij de stuw

Waterkracht is één van de oudste energiebronnen die we kennen. In Nederland werd de kracht van vallend water al honderden jaren gebruikt voor de molens van de papierindustrie, voor houtzaagmolens en ook voor het malen van graan. In 1869 bleek het mogelijk om met behulp van watermolens elektriciteit op te wekken. Dat bracht nieuwe mogelijkheden: deze energie kon op grotere afstand van de bron worden gebruikt. Wereldwijd werd waterkracht tezamen met fossiele brandstof en uranium één van de belangrijkste energiebronnen.

Hoewel in Nederland veel water is kan dit door het geringe hoogteverschil niet goed benut worden voor de opwekking van elektriciteit. Maar door gebruik te maken van stuwen, die kunstmatig voor verval zorgen, kan dat wel. Onze rivieren stromen niet zo snel, maar ze zijn wel breed. Ieder moment van de dag stromen er enorme hoeveelheden water door ons land. Daarom zijn er in het vlakke Nederland toch enkele waterkrachtcentrales gebouwd. De grootste daarvan staat naast de stuw in Alphen. Alle waterkrachtcentrales in Nederland hebben samen een vermogen van ongeveer 37 megawatt. De middelgrote centrales staan ook in Hagestein, Linne en Maurik.

Eind 1986 verschenen de eerste plannen over de bouw van de centrale in Alphen door de Provinciale Gelderse Energie Maatschappij, de PGEM.

Meteen was al wel bekend dat deze centrale nauwelijks werkgelegenheid voor de regio zou opleveren, behalve in de aanloopfase. De centrale kan helemaal op eigen kracht gaan draaien, zonder dat daar mankracht aan te pas komt. Bijna een jaar later liet burgemeester H. Pröpper het eerste vloerelement, 26 ton zwaar, in de bouwput zakken. Sinds 1990 is de centrale in werking. Het gebouw is 40 bij 38 m en 23 m hoog (waarvan 15 m diep in de grond). Er staan 4 turbines in opgesteld met een gezamenlijk vermogen van 13 megawatt. Maar dat kan alleen als alle turbines draaien en dan moet het hoogteverschil van het water in de Maas wel 4 m zijn. Zo'n 10 dagen per jaar is er te weinig afvoer en ligt de centrale stil. Ter vergelijking: de kolencentrale in Weurt leverde 600 megawatt. De opbrengst van de centrale in Alphen levert voldoende voor het elektriciteitsverbruik van zo'n 20.000 huishoudens. Ter vergelijking: aantal huishoudens in Alphen: ruim 700, in de gemeente West Maas en Waal 8400, in de stad Oss 26.700.

Een waterkrachtcentrale heeft grote voordelen voor het milieu. Er wordt geen brandstof zoals kolen, olie of gas verbruikt en er komen geen afvalstoffen vrij. Er is geen koelwater nodig en er is geen invloed op de waterkwaliteit, de waterstand en de scheepvaart. Door het toerental laag te houden is er minder kans op beschadiging van de vissen. Bovendien is de zogenaamde vistrap nu verbeterd tot een ruime vispassage (foto).

De bouw van de centrale heeft 3 jaar geduurd en kostte 63 miljoen gulden. De technische levensduur van de installatie wordt geschat op 40 à 50 jaar. Daardoor kosten de centrales in Nederland eigenlijk meer dan ze opbrengen.

Wie (her)kent ze nog?

Wij denken v.l.n.r. te herkennen Chris Poulussen, Piet Derks, Bert Derks, Johan van Wezel en Adrie van Hoogstraten. Voor zover we weten allemaal leden van buurtvereniging de Kerkuilen. Het is in de tijd van de Deurdouwers, de vorige carnavalsvereniging. Jan Loderus droeg de scepter als Prins Jan I vur de twidde kèr. Wie weet ons meer herinneringen bij deze foto te vertellen?

Oplossing Zoekplaatje Toeschouwers

We hebben helaas geen oplossingen voor dit zoekplaatje ontvangen.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Hucht
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk
Adrie van Hoogstraten
Johan de Jong

tel. 56 1942
tel. 56 2425
tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com